

(Návrh)

VYHLÁŠKA

Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky

z ... 2027,

**ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách pri preprave rádioaktívnych materiálov
a o schválení typu prepravného obalového súboru**

Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) podľa § 15 ods. 4 a 14 zákona č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

(1) Táto vyhláška upravuje

- a) podrobnosti o požiadavkách na cestnú, železničnú, vodnú a leteckú prepravu rádioaktívnych materiálov,
- b) požiadavky na prepravné obalové súbory a príslušné rádioaktívne zásielky,
- c) podrobnosti o bezpečnostnej dokumentácii potrebnej na vydanie povolenia na prepravu rádioaktívnych materiálov podľa prílohy č. 2 bodu A zákona,
- d) požiadavky na zabezpečenie fyzickej ochrany pri preprave rádioaktívnych materiálov,
- e) rozsah a obsah dokumentácie potrebnej na vydanie rozhodnutia o schválení typu prepravného obalového súboru,
- f) požiadavky na riadenie starnutia prepravných obalových súborov.

(2) Táto vyhláška sa z hľadiska limitov aktivít a materiálových obmedzení vzťahuje na tieto typy prepravných obalových súborov a príslušných rádioaktívnych zásielok

- a) prepravný obalový súbor pre vyňatú zásielku a vyňatá zásielka,
- b) prepravný obalový súbor typu IP-1 a priemyselná zásielka typu IP-1,
- c) prepravný obalový súbor typu IP-2 a priemyselná zásielka typu IP-2,
- d) prepravný obalový súbor typu IP-3 a priemyselná zásielka typu IP-3,
- e) prepravný obalový súbor typu A a rádioaktívna zásielka typu A,

- f) prepravný obalový súbor typu B(U) a rádioaktívna zásielka typu B(U),
- g) prepravný obalový súbor typu B(M) a rádioaktívna zásielka typu B(M),
- h) prepravný obalový súbor typu C a rádioaktívna zásielka typu C.

§ 2

Vymedzenie pojmov

(1) Na účely tejto vyhlášky sa rozumie

- a) dodávkou jedna rádioaktívna zásielka alebo viac rádioaktívnych zásielok, alebo náklad rádioaktívneho materiálu predkladaný odosielateľom na prepravu,
- b) hodnotou A_1 hodnota aktivity rádioaktívneho materiálu osobitnej formy, ktorá je uvedená v príslušnej tabuľke predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾ alebo je odvodená podľa týchto predpisov a je použitá na určenie hraníc aktivity,
- c) hodnotou A_2 hodnota aktivity rádioaktívneho materiálu iného ako osobitnej formy, ktorá je uvedená v príslušnej tabuľke predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾ alebo je odvodená podľa týchto predpisov a je použitá na určenie hraníc aktivity,
- d) hrozbou potenciálna činnosť osoby alebo skupiny osôb s motiváciou, úmyslom, možnosťou a schopnosťou vykonať neoprávnenú činnosť alebo sabotáž pri preprave rádioaktívneho materiálu,
- e) kontajnementovým systémom súbor komponentov obalového súboru, ktoré podľa návrhu zabezpečujú uzatvorenie rádioaktívneho obsahu,
- f) kontajnerom
 - 1. malý kontajner, ktorý má všetky vonkajšie rozmery menšie ako 1,5 m alebo ktorého vnútorný objem nie je väčší ako 3 m³, alebo
 - 2. veľký kontajner, ktorým je kontajner nespĺňajúci definíciu malého kontajnera,
- g) ľahko rozptýliteľným rádioaktívnym materiálom rádioaktívna látka alebo rádioaktívny odpad v práškovej alebo inej podobnej forme, ktorá umožňuje jeho ľahkú rozptýliteľnosť; ľahko rozptýliteľné rádioaktívne materiály sú také, ktoré nevyhovujú definovaným skúškam pre ťažko rozptýliteľný rádioaktívny materiál podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾
- h) mechanizmom starnutia špecifický proces, ktorý postupne mení charakteristiky systémov, konštrukcií a komponentov s časom alebo prevádzkovaním,

¹⁾ Napríklad Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR) (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 243/1996 Z. z. o nadobudnutí platnosti zmien a doplnení Dohody o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR)), Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 8/1985 Zb. o Dohovore o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF)) v znení neskorších predpisov, Európska dohoda o medzinárodnej preprave nebezpečného tovaru po vnútrozemských vodných cestách (ADN) (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 331/2010 Z. z. o prijatí Európskej dohody o medzinárodnej preprave nebezpečného tovaru po vnútrozemských vodných cestách (ADN)), Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 196/1995 Z. z.), Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 165/2001 Z. z. o uskutočnení notifikácie sukcesie Slovenskej republiky do mnohostranných zmluvných dokumentov, ktorých depozitárom je generálny tajomník Medzinárodnej námornej organizácie

- i) multimodálnou prepravou preprava rádioaktívneho materiálu, pri ktorej sa v rámci jednej prepravnej operácie použijú postupne najmenej dva rôzne druhy dopravy,
- j) odosielateľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vo vlastnom mene alebo za tretiu osobu predkladá rádioaktívny materiál, rádioaktívnu zásielku alebo dodávku na prepravu; ak sa preprava uskutočňuje na základe zmluvy o preprave, odosielateľom je osoba označená ako odosielateľ v tejto zmluve,
- k) osobitnou formou rádioaktívneho materiálu nerozptýliteľný tuhý rádioaktívny materiál alebo tesne uzavreté puzdro obsahujúce rádioaktívny materiál, ktoré spĺňajú požiadavky a skúšky podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾
- l) povrchovo kontaminovaným predmetom tuhý predmet, ktorý nie je sám osebe rádioaktívny, ale na jeho povrchu je rozptýlený rádioaktívny materiál; povrchovo kontaminované predmety sa členia na kategórie SCO-I, SCO-II a SCO-III podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾
- m) prepravcom osoba, ktorá je prepravcom podľa zákona,
- n) prepravným kontajnerom zariadenie uľahčujúce prepravu baleného alebo nebaleného rádioaktívneho materiálu jedným alebo viacerými spôsobmi bez prekladania, ktoré musí byť prispôbené na trvalé uzavretie, pevné a dostatočne odolné na opakované použitie a vybavené zariadením umožňujúcim zaobchádzanie s ním, najmä prekladanie medzi dopravnými prostriedkami jedného druhu a z jedného druhu dopravy na iný druh dopravy,
- o) prepravným obalovým súborom súbor komponentov určených na úplné uzatvorenie rádioaktívneho obsahu, ktorý sa môže skladať z jednej alebo z viacerých schránok, absorpčných materiálov, dištančných prvkov, tienenia a obslužných zariadení na plnenie, vyprázdňovanie, ventiláciu alebo na úpravu tlaku, zariadení na chladenie, pohlcovanie mechanických nárazov, manipuláciu a upevňovanie a tepelné tienenie, pričom obalovým súborom môže byť debna, sud alebo podobná schránka, ako aj prepravný kontajner alebo cisterna; na účely tejto vyhlášky sa prepravný obalový súbor považuje za prepravné zariadenie podľa § 15 zákona,
- p) prepravou po skladovaní preprava rádioaktívnej zásielky po dlhodobom skladovaní prepravného obalového súboru, počas ktorého mohli pôsobiť mechanizmy starnutia ovplyvňujúce bezpečnostné funkcie obalového súboru alebo, ak je to relevantné, rádioaktívneho obsahu; za dlhodobé skladovanie sa na účely tejto vyhlášky považuje skladovanie dlhšie ako päť rokov, ak dokumentácia typu alebo rozhodnutie úradu neustanovuje kratšiu dobu,
- q) prepravou za osobitných podmienok preprava rádioaktívneho materiálu, ktorá sa uskutočňuje za podmienok, ktoré nie sú v plnom rozsahu v súlade s požiadavkami podľa § 3 ods. 1, ak sa v konaní o povolení na prepravu rádioaktívnych materiálov preukáže, že navrhovanými technickými, organizačnými alebo administratívnymi opatreniami sa zabezpečí úroveň bezpečnosti aspoň rovnocenná úrovni bezpečnosti dosiahnutej pri splnení požiadaviek podľa § 3 ods. 1,
- r) programom riadenia starnutia inžinierske, prevádzkové a údržbové činnosti a organizačné opatrenia zabezpečujúce riadenie degradačných procesov pôsobiacich na systémy, konštrukcie a komponenty v akceptovateľných limitoch,

- s) rádioaktívnou zásielkou prepravný obalový súbor s rádioaktívnym obsahom,
- t) rádioaktívnym materiálom v inej ako osobitnej forme rádioaktívny materiál, ktorý nie je rádioaktívnym materiálom osobitnej formy, a na ktorý sa vzťahuje hodnota A_2 ,
- u) riadiacim centrom prepravy pracovisko s nepretržitou prevádzkou v čase prepravy, ktoré umožňuje nepretržité sledovanie zásielky a koordinovanie činností na zabránenie udalosti pri preprave súvisiacej s narušením fyzickej ochrany prepravovaného rádioaktívneho materiálu,
- v) riadením starnutia súbor inžinierskych, prevádzkových a údržbových opatrení na kontrolu a usmernenie degradácie systémov, konštrukcií a komponentov starnutím a opotrebovaním v akceptovateľných medziach,
- w) starnutím všeobecný proces, pri ktorom sa postupne menia charakteristiky systémov, konštrukcií a komponentov s časom alebo v dôsledku ich prevádzkovania,
- x) štiepnym materiálom materiál obsahujúci ktorýkoľvek zo štiepných nuklidov; za štiepny materiál sa nepovažuje materiál alebo zásielka, ktorá spĺňa podmienky pre výnimky zo štiepných materiálov podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾
- y) štiepnymi nuklidmi urán-233, urán-235, plutónium-239 a plutónium-241,
- z) tranzitným skladovaním dočasné uloženie rádioaktívnej zásielky počas prerušenia prepravy v priestoroch na to určených, za podmienok zabezpečujúcich radiačnú ochranu a fyzickú ochranu; tranzitné skladovanie je neoddeliteľnou súčasťou prepravnej operácie,
- aa) ťažko rozptýliteľným rádioaktívnym materiálom tuhý rádioaktívny materiál, alebo tuhý rádioaktívny materiál v uzavretom puzdre, ktorý má obmedzenú rozptýliteľnosť a nie je v práškovej forme; na účely schválenia vzoru ťažko rozptýliteľného rádioaktívneho materiálu sa preukazuje splnenie skúšobných požiadaviek a kritérií podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾
- ab) výlučným použitím použitie dopravného prostriedku alebo veľkého kontajnera jediným odosielateľom, ktorého pokynmi sa riadia všetky úkony nakládky, vykládky a manipulácie počas prepravy.
- (2) Pojmy používané v tejto vyhláske, ktoré nie sú definované v odseku 1, najmä látka s nízkou mernou aktivitou, prepravný index, index kritickej bezpečnosti, maximálny normálny prevádzkový tlak, neožiarený urán, neožiarené tórium, bežné podmienky prepravy, normálne podmienky prepravy a havarijné podmienky prepravy sa vykladajú v súlade s predpismi o preprave nebezpečných vecí¹⁾ podľa § 3 ods. 1.

§ 3

Technické požiadavky na prepravu a odkaz na medzinárodné predpisy

(1) Na klasifikáciu rádioaktívnych materiálov, hodnoty základných rádionuklidov A_1 a A_2 , limity aktivít a koncentrácie aktivít, požiadavky na konštrukciu a skúšanie obalových súborov, požiadavky na rádioaktívne materiály, označovanie zásielok a prepravných prostriedkov, kategorizáciu zásielok, určovanie prepravného indexu a indexu kritickej bezpečnosti, požiadavky na nefixovanú kontamináciu a dávkový príkon, požiadavky na oddeľovanie a skladovanie pri

preprave, na skúšobné postupy a na vypracovanie prepravnej dokumentácie sa vzťahujú požiadavky ustanovené v predpisoch o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

(2) Na účely tejto vyhlášky sa požiadavky podľa odseku 1 uplatňujú v rozsahu, v akom sa vzťahujú na prepravu rádioaktívnych materiálov triedy 7 podľa príslušného predpisu o preprave nebezpečných vecí.¹⁾ Ak táto vyhláška stanovuje prísnejšie požiadavky ako predpis podľa odseku 1, uplatní sa prísnejšia požiadavka.

(3) Držiteľ povolenia postupuje pri preprave rádioaktívneho materiálu podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí¹⁾ a zabezpečí, aby všetky osoby zúčastnené na preprave boli oboznámené s príslušnými požiadavkami.

DRUHÁ ČASŤ

ZODPOVEDNOSŤ PRI PREPRAVE A SYSTÉM RIADENIA

§ 4

Zodpovednosť pri preprave

(1) Držiteľ povolenia na prepravu rádioaktívnych materiálov zodpovedá za všetky jej bezpečnostné aspekty.

(2) Pri preprave rádioaktívnych materiálov musia byť jasne a jednoznačne vymedzené zodpovednosti a ich rozdelenie medzi odosielateľom, prepravcom, príjemcom, pôvodcom a každou ďalšou fyzickou osobou alebo právnickou osobou zúčastnenou na preprave.

(3) Držiteľ povolenia na prepravu zavádza a udržiava systém manažérstva kvality založený na odstupňovanom prístupe, ktorý zabezpečuje, že činnosti súvisiace s prepravou podliehajú kontrole a overovaniu.

(4) Držiteľ povolenia zavádza a udržiava opatrenia na posilňovanie bezpečnostného povedomia zamestnancov držiteľa povolenia a pre zamestnancov dodávateľov a osôb vykonávajúcich pre dodávateľa činnosti počas prepravy a vytvára podmienky umožňujúce identifikovať a nahlasovať nedostatky v bezpečnosti prepravy.

(5) Držiteľ povolenia na prepravu rádioaktívnych materiálov

a) informuje úrad

1. o každej plánovanej preprave jadrového materiálu vrátane jeho druhu a množstva najneskôr šesť týždňov pred plánovaným termínom prepravy,

2. o presnom termíne prepravy rádioaktívneho materiálu, najmenej päť pracovných dní vopred,

3. bezodkladne o každej poruche pri preprave alebo poškodení zásielky alebo prázdneho obalového súboru, o každom úniku rádioaktívneho materiálu zo zásielky alebo dodávky, ako aj o každom pokuse o narušenie prepravy alebo o odcudzenie rádioaktívneho materiálu z dodávky.

b) zašle úradu správu s vyhodnotením uskutočnenej prepravy najneskôr do 14 dní od jej ukončenia.

(6) Držiteľ povolenia v rámci systému manažérstva kvality podľa § 5 ods. 5 zabezpečí pred odoslaním zásielky overenie súladu zásielky s požiadavkami tejto vyhlášky a predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾ najmä overenie platnosti príslušných schválení, certifikátov a iných osvedčení a overenie správnosti klasifikácie rádioaktívneho materiálu.

(7) Ak držiteľ povolenia zistí nesúlad zásielky s požiadavkami tejto vyhlášky počas prepravy alebo po jej doručení

a) bezodkladne prijme nápravné opatrenia,

b) v prípade potreby zastaví prepravu,

c) izoluje zásielku a

d) o zistenom nesúlade, o zastavení prepravy a o prijatých opatreniach bezodkladne informuje úrad a všetky dotknuté subjekty.

(8) Držiteľ povolenia zabezpečí, aby na prepravnom obalovom súbore neboli umiestnené žiadne označenia, nálepky alebo nápisy, ktoré nezodpovedajú aktuálnemu obsahu alebo klasifikácii zásielky. Neplatné označenia z predchádzajúcich prepráv musia byť odstránené alebo prekryté.

(9) Prázdne nevyčistené obalové súbory, cisterny a kontajnery, ktoré obsahovali rádioaktívny materiál, sa označia a budú prepravované s rovnakými bezpečnostnými značkami a v rovnakom režime, ako keby boli naplnené, pokiaľ neboli dekontaminované pod limity ustanovené pre vyňaté zásielky podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

(10) Držiteľ povolenia uchováva záznamy o uskutočnenej preprave rádioaktívnych materiálov po dobu určenú odstupňovaným prístupom, najmä podľa ich významu pre bezpečnosť prepravy a predpokladanej doby používania prepravného obalového súboru. Záznamy potrebné na posúdenie technického stavu, opakované použitie alebo riadenie starnutia prepravného obalového súboru sa uchovávajú po dobu primeranú predpokladanej dobe jeho používania. Záznamy o preprave v schválenom type prepravného obalového súboru B(U), B(M) alebo C sa uchovávajú najmenej desať rokov od ukončenia prepravy.

TRETIA ČASŤ

BEZPEČNOSTNÁ DOKUMENTÁCIA

§ 5

Bezpečnostná dokumentácia

(1) Bezpečnostná dokumentácia podľa prílohy č. 2 bodu A písm. e) zákona zahŕňa

a) program ochrany zdravia pred nepriaznivými účinkami ionizujúceho žiarenia,

b) dopravný poriadok vrátane havarijného dopravného poriadku,

c) dokumentáciu systému manažérstva kvality pre prepravu,

d) plán zabezpečenia fyzickej ochrany pri preprave (ďalej len „plán zabezpečenia fyzickej ochrany“).

(2) Program ochrany zdravia pred nepriaznivými účinkami ionizujúceho žiarenia je primeraný druhu a rozsahu prepravovaného rádioaktívneho materiálu a nadväzuje na požiadavky podľa osobitného predpisu²⁾. K programu ochrany zdravia pred nepriaznivými účinkami ionizujúceho žiarenia sa prikladá stanovisko príslušného orgánu radiačnej ochrany podľa osobitného predpisu²⁾ ak sa podľa tohto predpisu vyžaduje. Požiadavkami tohto odseku nie je dotknutá pôsobnosť orgánov radiačnej ochrany podľa osobitného predpisu.²⁾ Program podľa prvej vety obsahuje najmä

- a) opatrenia na optimalizáciu dávok pre prepravný personál a verejnosť na tak nízkej úrovni, ako je rozumne dosiahnuteľné,
- b) pravidlá klasifikácie prepravného personálu z hľadiska radiačnej ochrany a monitorovania osobných dávok každého člena personálu,
- c) pravidlá a intervaly monitorovania kontaminácie dopravných prostriedkov po preprave,
- d) pravidlá oddeľovania zásielok s rádioaktívnym materiálom od iného tovaru a od osôb v súlade predpismi o preprave nebezpečných vecí,¹⁾
- e) havarijné postupy pre prípad radiačného incidentu počas prepravy vrátane postupov hodnotenia kontaminácie na mieste udalosti,
- f) opatrenia na prvotnú ochranu osôb na mieste udalosti a na vyrozumenie príslušných záchranných zložiek a orgánov radiačnej ochrany.

(3) Dopravný poriadok obsahuje najmä

- a) vlastnosti zásielky a technické parametre dopravných prostriedkov,
- b) výber prepravnej trasy a náhradnej prepravnej trasy,
- c) spôsob vykonávania prepravy po vybranej prepravnej trase primerane použitému druhu dopravy,
- d) funkcie a zodpovednosti osôb, ktoré budú dodávku sprevádzať a rozdelenie ich zodpovednosti za celú prepravu,
- e) spôsob komunikácie medzi osobami vykonávajúcimi prepravu, zástupcami prepravcu a fyzickej ochrany dodávky alebo ďalšími osobami sprevádzajúcimi dodávku,
- f) postup odovzdania a prevzatia dodávky,
- g) informácie o orgánoch kontrolujúcich zabezpečenie a priebeh prepravy.

(4) Havarijný dopravný poriadok nadväzuje na písomné pokyny, havarijné pokyny alebo rovnocennú dokumentáciu podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾ uplatniteľných na príslušný druh dopravy a dopĺňa ich o podrobnosti špecifické pre prepravovaný rádioaktívny materiál. Havarijný dopravný poriadok obsahuje najmä

- a) identifikáciu a opis možných havarijných scenárov špecifických pre daný typ rádioaktívneho materiálu a obalového súboru,
- b) postup pri poškodení obalu, úniku rádioaktívneho materiálu, kontaminácii alebo inom narušení zásielky,

²⁾ Zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- c) postup merania dávkového príkonu a hodnotenia kontaminácie na mieste udalosti,
- d) kontaktné údaje a postup notifikácie úradu, záchranných zložiek a orgánov radiačnej ochrany pri vzniku udalosti,
- e) opatrenia na zaistenie miesta udalosti a zabránenie rozšíreniu kontaminácie do príchodu záchranných zložiek,
- f) postup hodnotenia následkov udalosti vrátane posúdenia vplyvu na zdravie osôb a životné prostredie,
- g) odkaz na príslušné písomné pokyny, havarijné pokyny alebo rovnocennú dokumentáciu podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí¹⁾ s vymedzením, v akom rozsahu ich havarijný dopravný poriadok dopĺňa; havarijný dopravný poriadok nesmie byť s týmito písomnými pokynmi v rozpore,
- h) prílohu v podobe prehľadného operatívneho súhrnu pre osoby priamo vykonávajúce prepravu, ktorý integruje relevantné požiadavky písomných pokynov podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí¹⁾ a špecifické postupy havarijného dopravného poriadku.

Havarijný dopravný poriadok nenahrádza písomné pokyny, havarijné pokyny ani inú dokumentáciu vyžadovanú podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

(5) Dokumentácia systému manažérstva kvality pre prepravu pozostáva z dokumentácie podľa osobitného predpisu⁴⁾ a je doplnená o opatrenia na zabezpečenie

- a) kontroly a obsluhy zásielky počas prepravy, nakladania a vykladania, tranzitného skladovania a prepravy po skladovaní,
- b) overenia vhodnosti a technickej spôsobilosti prepravného obalového súboru na zamýšľanú prepravu vrátane zohľadnenia jeho zmien, údržby, opráv a predchádzajúceho používania, ak sú významné pre bezpečnosť prepravy,
- c) vykonávania kontrol, skúšok a údržby prepravného obalového súboru v rozsahu primeranom jeho typu, a spôsobu používania,
- d) vyhodnotenia prepráv a aplikácie výsledkov spätnej väzby z prevádzkových skúseností,
- e) riadenia dokumentácie a záznamov súvisiacich s prepravou, technickým stavom, kontrolami, skúškami, údržbou a používaním prepravného obalového súboru v rozsahu primeranom ich významu pre bezpečnosť,
- f) školenia a výcviku osôb vykonávajúcich činnosti súvisiace s prepravou.

(6) Plán zabezpečenia fyzickej ochrany pri preprave rádioaktívneho materiálu obsahuje informácie o opatreniach na zabránenie odcudzeniu prepravovaného rádioaktívneho materiálu, narušeniu prepravy, sabotáži alebo iným neoprávneným zásahom s cieľom spôsobiť zámerný únik prepravovaného rádioaktívneho materiálu do životného prostredia. Rozsah a obsah plánu zabezpečenia fyzickej ochrany je odstupňovaný podľa bezpečnostnej kategórie rádioaktívneho materiálu podľa § 8 ods. 2.

(7) Plán zabezpečenia fyzickej ochrany obsahuje najmä

- a) identifikáciu a kategorizáciu rádioaktívneho materiálu podľa druhu, bezpečnostnej kategórie, množstva a fyzikálno-chemických vlastností vrátane kritických množstiev jadrových materiálov podľa prílohy č. 2 s prihliadnutím na potenciálne riziká spojené s manipuláciou a prepravou,
- b) detailný opis plánovanej prepravnej trasy a náhradných trás vrátane hodnotenia bezpečnostných rizík a zabezpečenia alternatívnych možností prepravy,
- c) výsledky rekognoskácie trás vrátane hodnotenia dopravnej infraštruktúry z pohľadu zabezpečenia fyzickej ochrany, jej zraniteľností a opis technických, režimových a organizačných opatrení na ochranu počas prepravy,
- d) vyhodnotenie miestnych podmienok prepravných trás z hľadiska fyzickej ochrany, dostupnosti bezpečnostných zložiek, reakčných časov a komunikácie,
- e) hodnotenie hrozieb v rozsahu zodpovedajúcom bezpečnostnej kategórii prepravovaného rádioaktívneho materiálu, spracované na základe informácií poskytnutých úradom a vlastných analýz držiteľa povolenia; hodnotenie hrozieb obsahuje opis charakteristiky možných hrozieb a reálnych scenárov narušenia v miere primeranej bezpečnostnej kategórii,³⁾
- f) opis technických, organizačných a režimových opatrení na zabezpečenie fyzickej ochrany prepravovaného materiálu, vrátane zabezpečenia kontajnerov a dopravných prostriedkov, monitorovania a ochrany pred neoprávneným prístupom, neoprávnenou činnosťou a sabotážou,
- g) opis organizácie fyzickej ochrany počas prepravy vrátane kompetencií a zodpovedností osôb a všetkých zúčastnených subjektov, vrátane koordinácie s bezpečnostnými zložkami a prípadnými inými štátnymi orgánmi,
- h) opis režimových opatrení počas prepravy vrátane pravidiel kontroly vstupu osôb a vozidiel, obmedzenia prístupu, pravidiel komunikácie počas celej doby prepravy a zabezpečenia dôvernosti informácií,
- i) opis spôsobu povoľovania vstupov osôb a dopravných prostriedkov k zásielke vrátane overovania totožnosti, bezpečnostných prehliadok a evidencie,
- j) definovanie úloh, funkcií, zodpovedností, výstroja, výzbroje a technického zabezpečenia bezpečnostných zložiek zabezpečujúcich fyzickú ochranu vrátane požiadaviek na ich výcvik a lokalizáciu počas prepravy,
- k) podrobný opis miesta, času a spôsobu odovzdania fyzickej ochrany medzi jednotlivými zložkami vykonávajúcimi zabezpečenie prepravy vrátane protokolárneho zaevidovania odovzdania,
- l) opis systému vykonávania pravidelných kontrol bezpečnosti zásielky vrátane pyrotechnických kontrol, overovania neporušenosti pečatí, plomb alebo zámkov, vedenia dokumentácie a evidencie,
- m) zabezpečenie spoľahlivých, zabezpečených a redundantných komunikačných prostriedkov vrátane záložných komunikačných kanálov medzi všetkými zložkami zapojenými do fyzickej ochrany,

³⁾ Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

n) zabezpečenie riadiaceho centra prepravy vybaveného technológiou na monitorovanie a riadenie udalostí počas prepravy so stanovenými kompetenciami a úlohami,

o) opis opatrení na zabezpečenie dôvernosti a ochrany informačných systémov, riadiacich a monitorovacích zariadení voči kybernetickým hrozbám,

p) krízový plán obsahujúci najmä

1. identifikáciu a hodnotenie rizík neoprávnených činností alebo sabotáže,

2. analýzu možných scenárov narušenia s opisom reakčných postupov, komunikačných protokolov a technického vybavenia,

3. periodicitu a rozsah cvičení,

4. postupy vyrozumienia príslušných orgánov a zainteresovaných subjektov v prípade vzniku udalosti.

(8) Ak fyzickú ochranu pri preprave rádioaktívnych materiálov zabezpečuje Policajný zbor, v Pláne zabezpečenia fyzickej ochrany sa neuvádzajú informácie podľa odseku 7 písmen e) až h) a p). Policajný zbor pred začiatkom prepravy písomne potvrdí úradu a držiteľovi povolenia pripravenosť na zabezpečenie fyzickej ochrany pri preprave rádioaktívnych materiálov.

(9) Držiteľ povolenia na prepravu rádioaktívneho materiálu bezpečnostnej kategórie I. a II. podľa prílohy č. 2 preveruje účinnosť systému fyzickej ochrany pri preprave prostredníctvom súčinnostného cvičenia s Policajným zborom s účasťou zástupcu úradu ako pozorovateľa najmenej raz ročne. Pre bezpečnostnú kategóriu III. sa súčinnostné cvičenie vykonáva najmenej raz za dva roky. Úrad môže určiť aj kratšiu periodicitu cvičení.

(10) Držiteľ povolenia informuje úrad o výsledkoch cvičenia podľa odseku 9 do 30 dní od jeho vykonania.

(11) Ak sa má uskutočniť preprava za osobitných podmienok, žiadateľ o vydanie povolenia doplní bezpečnostnú dokumentáciu programom prepravy za osobitných podmienok. Program prepravy za osobitných podmienok obsahuje opatrenia, ktorými sa zabezpečí, že úroveň bezpečnosti počas takejto prepravy a tranzitného skladovania je aspoň taká, aká sa dosiahne pri dodržaní všetkých požiadaviek podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

(12) Žiadateľ o schválenie typu prepravného obalového súboru predkladá spolu so žiadosťou podľa § 15 ods. 4 zákona úradu metodický návod k vypracovaniu programov riadenia starnutia prepravných obalových súborov a program riadenia starnutia predmetného prepravného obalového súboru vypracovaný podľa metodického návodu.

(13) Metodický návod stanovuje pravidlá, dodržiavaním ktorých je zabezpečené plnenie relevantných požiadaviek legislatívy Slovenskej republiky a odporúčaní agentúry v oblasti riadenia starnutia POS podliehajúcich procesu riadenia starnutia počas ich životnosti.

(14) Metodický návod slúži aj na zabezpečenie vzájomne zosúladených procesov prevádzky, údržby, riadenia bezpečnostnej dokumentácie a pod., pri implementácii riadenia starnutia prepravného obalového súboru.

(15) Pri plnení predmetných požiadaviek a odporúčaní pre riadenie starnutia prepravných obalových súborov žiadateľ o schválenie typu prepravného obalového súboru na prepravu rádioaktívnych materiálov použije odstupňovaný prístup.

(16) Žiadateľ o schválenie typu prepravného obalového súboru na prepravu rádioaktívnych materiálov zabezpečí pravidelnú previerku systému riadenia starnutia prepravného obalového súboru.

(17) Žiadateľ o schválenie typu prepravného obalového súboru na prepravu rádioaktívnych materiálov v rámci systému manažérstva zabezpečí vytvorenie a priebežnú aktualizáciu databázy riadenia starnutia prepravného obalového súboru.

ŠTVRTÁ ČASŤ PODMIENKY PREPRAVY

§ 6

Podmienky prepravy rádioaktívnych materiálov

(1) Pred prvou prepravou zásielky sa vykonávajú tieto previerky

a) ak projektovaný tlak kontajnementového systému presiahne 35 kPa, musí sa preukázať, že kontajnementový systém každej zásielky zodpovedá schváleným projektovým požiadavkám z hľadiska schopnosti systému zachovať si celistvosť pri namáhaní týmto tlakom,

b) pri každej zásielke typu B(U), B(M) a C a pri každom obalovom súbore obsahujúcom štiepny materiál sa musí preukázať, že efektívnosť tienenia a kontajnementového systému a podľa potreby i charakteristiky prenosu tepla a účinnosť systému zabezpečenia kritickej bezpečnosti sú v súlade s dokumentáciou typu zásielky schváleného prepravného obalového súboru,

c) pri zásielkach obsahujúcich štiepny materiál, v ktorých sú účelovo umiestnené absorbatory neutrónov ako súčasť zásielky, sa musí skúškami preukázať ich prítomnosť a správne rozmiestnenie.

(2) Pred každou prepravou zásielky musia byť splnené tieto podmienky

a) zdvíhacie úchyty, ktoré nezodpovedajú požiadavkám podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí¹⁾ sa musia odstrániť alebo sa musí iným spôsobom znemožniť ich použitie na zdvíhanie zásielky,

b) pri zásielkach typu B(U), B(M) a C a pri zásielkach obsahujúcich štiepny materiál sa musia splniť všetky požiadavky uvedené v doklade o schválení typu prepravného obalového súboru a v príslušných ustanoveniach tejto vyhlášky,

c) zásielky typu B(U), B(M) a C nesmú byť odoslané dovtedy, kým nedosiahnu rovnovážne podmienky dostatočne blízke podmienkam zodpovedajúcim požiadavkám na teplotu a tlak pri preprave,

d) pri zásielkach typu B(U), B(M) a C sa musí skúškami alebo vhodnými testmi preukázať, že všetky uzávery, ventily a iné otvory kontajmentového systému, ktorými by mohol unikáť rádioaktívny obsah, boli riadne uzatvorené, a to spôsobom, ktorý je v súlade s dokumentáciou typu zásielky schváleného prepravného obalového súboru.

(3) Na požiadavky na nefixovanú kontamináciu, dávkový príkon, klasifikáciu rádioaktívnych materiálov látok s nízkou mernou aktivitou, povrchovo kontaminovaných predmetov, prepravný index, index kritickej bezpečnosti, kategorizáciu zásielok, podmienky prepravy vyňatých zásielok, označovanie zásielok a prepravnú dokumentáciu sa vzťahujú ustanovenia predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

(4) Okrem rádioaktívnych a štiepných vlastností zásielky musia byť pri balení, označovaní, umiestňovaní značiek, skladovaní a preprave zohľadnené všetky ostatné nebezpečné vlastnosti obsahu zásielky, ako je výbušnosť, zápalnosť, horľavosť, chemická toxicita a korozívnosť, s cieľom splniť požiadavky podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

(5) Pri preprave ľahko rozptýliteľného rádioaktívneho materiálu, pri ktorom z jeho fyzikálnej alebo chemickej formy vyplýva zvýšené riziko rozptýlenia, sa musia prijať technické a organizačné opatrenia na elimináciu alebo zníženie rizík vyplývajúcich z povahy týchto materiálov a na zabezpečenie podmienok radiačnej ochrany,²⁾ počas prepravy v podmienkach bežnej manipulácie, ako aj počas určených havarijných stavov. Tieto opatrenia sú súčasťou dokumentácie podľa § 5 ods. 1 a § 10 ods. 1.

(6) Pri preprave a tranzitnom skladovaní sa rádioaktívne materiály navzájom oddeľujú a skladujú spôsobom ustanoveným podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

(7) V prípade jadrovej alebo radiačnej mimoriadnej udalosti počas prepravy rádioaktívneho materiálu sa dodržiavajú ustanovenia príslušných vnútroštátnych a medzinárodných predpisov o pripravenosti a odozve na mimoriadne udalosti.

(8) Látka s nízkou mernou aktivitou sa zaraďuje do skupín LSA-I, LSA-II a LSA-III podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

(9) Požiadavky na prepravu rádioaktívnych materiálov, látok s nízkou mernou aktivitou a povrchovo kontaminovaných predmetov v priemyselných zásielkach alebo v nezabalených zásielkach sú definované podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

(10) Prepravný index (TI) a index kritickej bezpečnosti (CSI) sa pre zásielku, vonkajší obal, prepravný kontajner a pre nezabalený rádioaktívny materiál LSA-I alebo SCO-I alebo SCO-III určí spôsobom uvedeným podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

(11) Každá zásielka musí mať na vonkajšom povrchu obalového súboru čitateľne a trvanlivo vyznačené údaje v zmysle požiadaviek predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

§ 7

Osobitné podmienky pre multimodálnu prepravu

(1) Ak sa preprava rádioaktívneho materiálu uskutočňuje ako multimodálna preprava, na každý úsek prepravy sa vzťahujú požiadavky podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí¹⁾ pre príslušný druh dopravy.

(2) Ak sa požiadavky podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí¹⁾ pre rôzne druhy dopravy uplatniteľné na jednotlivé úseky multimodálnej prepravy vzájomne líšia, zásielka musí po celý čas prepravy spĺňať prísnejšiu z požiadaviek, pokiaľ predpis pre daný druh dopravy výslovne neustanovuje inak.

(3) Pri zmene druhu dopravy počas jednej prepravnej operácie držiteľ povolenia na prepravu zabezpečí, aby

a) boli jednoznačne určené miesto, čas a podmienky odovzdania zodpovednosti za zásielku medzi osobami vykonávajúcimi jednotlivé úseky prepravy,

b) bol pri odovzdaní vykonaný protokolárny záznam o stave zásielky, zahŕňajúci vizuálnu kontrolu celistvosti obalu, kontrolu neporušenosti pečatí alebo plomb, meranie dávkového príkonu a overenie nefixovanej kontaminácie na vonkajšom povrchu zásielky,

c) bola zabezpečená kontinuita fyzickej ochrany zásielky počas prekládky a zmeny druhu dopravy bez prerušenia dozoru nad zásielkou,

d) sprievodná dokumentácia obsahovala údaje požadované pre všetky druhy dopravy, ktorými sa zásielka prepravuje.

(4) Dopravný poriadok podľa § 5 ods. 3 a Havarijný dopravný poriadok podľa § 5 ods. 4 musia pri multimodálnej preprave obsahovať opis postupov pre každý úsek prepravy a pre každý bod zmeny druhu dopravy.

(5) Miesto prekládky zásielky musí spĺňať podmienky pre tranzitné skladovanie po celú dobu, počas ktorej sa zásielka na tomto mieste nachádza.

PIATA ČASŤ

FYZICKÁ OCHRANA PRI PREPRAVE

§ 8

Všeobecné požiadavky na fyzickú ochranu pri preprave

(1) Zabezpečenie fyzickej ochrany pri preprave rádioaktívnych materiálov musí zodpovedať ich bezpečnostnej kategorizácii podľa prílohy č. 2 a zahŕňať

a) čo najkratší celkový čas prepravy a minimalizáciu počtu a času prerušení,

b) zabezpečenie ochrany počas tranzitného skladovania v súlade s bezpečnostnou kategóriou rádioaktívneho materiálu,

c) obmedzenie pravidelnosti prepravných plánov na zabránenie predvídateľnosti,

- d) výber prepravnej trasy s prihliadnutím na minimalizáciu rizík, najmä vyhýbaním sa zdrojom pitnej vody, husto obývaným oblastiam a oblastiam so zvýšeným bezpečnostným rizikom,
 - e) preverenie bezúhonnosti všetkých osôb zapojených do prepravy podľa § 2 písm. a) zákona,
 - f) obmedzenie informácií o preprave len na nevyhnutný počet osôb a podávanie informácií o preprave podľa osobitných predpisov,³⁾
 - g) pravidelné školenie osôb zúčastnených na preprave z pravidiel fyzickej ochrany najmenej raz ročne.
- (2) Bezpečnostná kategória rádioaktívneho materiálu sa stanoví podľa prílohy č. 2 na základe množstva a druhov rádioaktívneho materiálu a kritických hodnôt jadrových materiálov.
- (3) Dôvernosť informácií vzťahujúcich sa na prepravné operácie sa zabezpečuje
- a) ochranou informácií o dopravnom poriadku a prepravnej trase, obmedzením označenia dopravných prostriedkov len na označenie vyžadované podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾
 - b) použitím iných ako verejných spojových prostriedkov na odovzdávanie správ o preprave; ak takéto oznámenie vyžadujú medzinárodné dohody alebo sú naň iné závažné dôvody, informáciu možno poskytnúť len v nevyhnutnom rozsahu, pričom sa použije kódovanie a vhodný spojový prostriedok,
 - c) presným stanovením kompetencií, povinností a obmedzení pre osoby zapojené do prepravy,
 - d) zamedzením neautorizovaného prístupu k informáciám o trasách, časoch a technických detailoch prepravy.
- (4) Preprava jadrového materiálu zaradeného do I. alebo II. bezpečnostnej kategórie mimo lokalitu jadrového zariadenia sa zabezpečuje v súčinnosti s Policajným zborom.
- (5) Pri preprave jadrového materiálu vo forme čerstvého jadrového paliva pre jadrový reaktor zaradeného do bezpečnostnej kategórie III. alebo prírodného uránu o hmotnosti väčšej ako 1 000 kg musí byť zabezpečené dispečerské sledovanie prepravy a policajný sprievod alebo iné opatrenia Policajného zboru.
- (6) Preprava rádioaktívneho materiálu musí byť dispečersky sledovaná až do odovzdania zásielky príjemcovi alebo prepravcovi susedného štátu.
- (7) Pri preprave rádioaktívneho materiálu bezpečnostnej kategórie I. a II. musí byť počas celej doby prepravy zabezpečená kontinuálna, redundantná a na dvoch rozdielnych princípoch fungujúca bezpečnostná komunikácia medzi všetkými osobami a subjektmi zapojenými do prepravy, najmä medzi odosielateľom, prepravcom, príjemcom, riadiacim centrom prepravy, bezpečnostnou službou alebo Policajným zborom sprevádzajúcim dodávku a príslušnými orgánmi dozoru. Pri preprave rádioaktívneho materiálu bezpečnostnej kategórie III. a materiálu podľa § 9 ods. 6 musí byť zabezpečená spoľahlivá komunikácia primeraná bezpečnostnej kategórii prepravovaného materiálu.
- (8) Pred prvou prepravou rádioaktívneho materiálu sa vykonáva rekognoskácia prepravnej trasy a náhradných trás s protokolárnym záznamom. Pri opakovaných prepravách po rovnakej trase, pri

ktorých nedošlo k zmene podmienok, sa vykoná vyhodnotenie aktuálnosti poslednej rekognoskácie s písomným záznamom.

(9) Pri medzinárodnej preprave uzavrie subjekt zabezpečujúci fyzickú ochranu dodávky na území Slovenskej republiky dohodu so subjektom zabezpečujúcim fyzickú ochranu v štáte, z ktorého dodávka prichádza alebo do ktorého dodávka odchádza. V dohode podľa prvej vety sa uvedie miesto, v ktorom si subjekty odovzdajú zodpovednosť za fyzickú ochranu dodávky, spôsob odovzdania zodpovednosti a podmienky spolupráce pri uplatňovaní prostriedkov fyzickej ochrany v akciách na opätovné získanie rádioaktívneho materiálu na území štátu, v ktorom došlo k odcudzeniu dodávky.

(10) Pri preprave jadrového materiálu do Slovenskej republiky alebo v prípade jeho tranzitu cez Slovenskú republiku musí byť u prepravného prostriedku na prvom vhodnom mieste na území Slovenskej republiky určenom v pláne zabezpečenia fyzickej ochrany, najneskôr pred ďalším pokračovaním prepravy, vykonaná pyrotechnická prehliadka Policajným zborom. Miesto prehliadky musí byť vopred dohodnuté s Policajným zborom.

(11) Držiteľ povolenia zabezpečí v primeranom rozsahu ochranu všetkých digitálnych systémov používaných pri riadení prepravy a fyzickej ochrane, najmä monitorovacích, komunikačných a GPS systémov, pred kybernetickými útokmi a neoprávneným zásahom; rozsah opatrení je primeraný bezpečnostnej kategórii prepravovaného rádioaktívneho materiálu. Osoba, ktorá je držiteľom povolenia a je zároveň aj prevádzkovateľom základnej služby alebo poskytovateľom digitálnej služby podľa osobitného predpisu,⁴⁾ postupuje v súlade s osobitným predpisom. Osoba, ktorá je držiteľom povolenia a nie je zároveň aj prevádzkovateľom základnej služby alebo poskytovateľom digitálnej služby podľa osobitného predpisu, uplatňuje opatrenia primerané bezpečnostnej kategórii a charakteru používaných digitálnych systémov.

§ 9

Opatrenia na zabezpečenie fyzickej ochrany podľa bezpečnostných kategórií

(1) Opatrenia na zabezpečenie fyzickej ochrany pri preprave rádioaktívnych materiálov bezpečnostnej kategórie III. sú

a) rádioaktívne materiály sa prepravujú v samostatnom dopravnom prostriedku zaradenom v bežnej preprave, v prípade železničnej dopravy v samostatnom vozni bežnej vlakovej súpravy, pričom sa počas zastávok obmedzí prístup k prepravovaným rádioaktívnym materiálom,

b) odosielateľ vopred oznámi príjemcovi plánovanú dodávku a špecifikuje druh dopravy, odhadovaný čas príchodu dodávky a presné miesto odovzdania, ak má k nemu dôjsť na inom mieste než na mieste určenia,

c) odosielateľ a príjemca uzatvoria písomnú dohodu o tom, že dodávka bude po jej doručení protokolárne prevzatá,

⁴⁾ Zákon č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- d) príjemca potvrdí odosielateľovi, že je pripravený dodávku prevziať v očakávanom čase; odosielateľ môže dodávku odoslať až po prijatí tohto potvrdenia,
 - e) tam, kde je to možné, použijú sa na dopravnom prostriedku a zásielke zámky, pečate alebo plomby,
 - f) pred začatím prepravy sa skontroluje neporušenosť zámkov, pečatí alebo plomb na zásielke, dopravnom prostriedku, jeho osobitnom oddelení alebo na prepravnom kontajneri,
 - g) dopravný prostriedok sa pred nakladaním a pred odchodom dôkladne vizuálne prehľadá osobou určenou držiteľom povolenia alebo políciou, s vykonaním písomného záznamu obsahujúceho dátum, čas, meno osoby vykonávajúcej prehliadku a výsledok prehliadky,
 - h) príjemca prevezme dodávku ihneď po jej príchode, skontroluje neporušenosť obalov, zámkov, pečatí alebo plomb a po protokolárnom prevzatí podá správu odosielateľovi o prevzatí zásielky; ak dodávka nedôjde v očakávanom čase, podá správu odosielateľovi o jej omeškaní.
- (2) Na zabezpečenie fyzickej ochrany pri preprave rádioaktívneho materiálu bezpečnostnej kategórie II. sa okrem opatrení podľa odseku 1 vykonajú tieto opatrenia
- a) rádioaktívny materiál sa prepravuje v samostatnom dopravnom prostriedku uzatvorený a uzamknutý v jeho osobitných oddeleniach alebo v prepravných kontajneroch; to neplatí, ak sa prepravujú zásielky ťažšie ako 2 000 kg, ktoré sa môžu prepravovať aj v otvorených vozidlách s uzamknutou a zapečatenou zásielkou,
 - b) každú dodávku sprevádza Policajný zbor mimo lokalitu jadrového zariadenia a Policajný zbor alebo bezpečnostná služba držiteľa povolenia v lokalite jadrového zariadenia a odborný technický sprievod,
 - c) Policajný zbor alebo bezpečnostná služba držiteľa povolenia vykonáva počas prepravy stály dozor; kontrolu zámkov, plomb alebo pečatí počas každej zastávky,
 - d) osobitne nebezpečné miesta prepravnej trasy zabezpečujú príslušníci Policajného zboru alebo bezpečnostnej služby držiteľa povolenia,
 - e) Policajný zbor alebo bezpečnostná služba držiteľa povolenia musí mať vypracované písomné inštrukcie s podrobným rozpisom zodpovedností,
 - f) držiteľ povolenia na prepravu zabezpečí, aby v písomnej inštrukcii bola určená prepravná trasa, miesta zastávok, miesto určenia a spôsob odovzdania dodávky, spôsob identifikácie osôb oprávnených prevziať dodávku a vstupovať do dopravných prostriedkov, inštrukcie pre hlásenia postupu prepravy, spôsob podávania správ pre bežnú a mimoriadnu situáciu a postup v prípade udalosti pri preprave – havarijný dopravný poriadok a krízový plán,
 - g) medzi dopravným prostriedkom a odosielateľom, príjemcom alebo ich splnomocnencami alebo medzi nimi a dispečerským pracoviskom organizácie zabezpečujúcej sprievod sa zabezpečí spoľahlivé spojenie,
 - h) dopravný prostriedok sa pred nakladaním a pred odchodom dôkladne prehľadá Policajným zborom vrátane vykonania pyrotechnickej prehliadky Policajným zborom s vykonaním písomného záznamu.

(3) Na zabezpečenie fyzickej ochrany pri preprave rádioaktívneho materiálu bezpečnostnej kategórie I. sa okrem opatrení podľa odseku 1 a 2 vykonajú tieto opatrenia

a) rádioaktívny materiál sprevádza odborný technický sprievod s trvalým spojením s príslušnými orgánmi podľa havarijného dopravného poriadku,

b) dodávku sprevádza Policajný zbor,

c) činnosť riadiaceho centra prepravy je zabezpečená výhradne osobami s preverenou bezúhonnosťou a pri dodržaní podmienok podľa osobitného predpisu.³⁾ Riadiace centrum prepravy je vybavené 1. komunikačným spojením nepretržite pracujúcim na dvoch rozdielnych princípoch zabezpečujúcim ochranu utajovaných skutočností,³⁾ medzi jednotlivými zložkami zúčastňujúcimi sa na preprave a 2. zariadením na sledovanie aktuálneho a kontinuálneho pohybu dodávky.

(4) Na zabezpečenie fyzickej ochrany pri preprave rádioaktívneho materiálu bezpečnostnej kategórie I. a II. podľa druhu dopravy sa okrem opatrení uvedených v § 9 ods. 2 a 3 vykonajú tieto opatrenia

a) cestná preprava

1. na prepravu sa použije nákladné vozidlo vybavené zariadením, ktorým sa znemožní pohyb vozidla a ktoré je špeciálne skonštruované tak, aby odolalo hrozbe do času, v ktorom zasiahne zásahová jednotka,

2. pre každú dodávku sa použije vozidlo určené výhradne na prepravu rádioaktívneho materiálu a je sprevádzané sprievodom Policajného zboru alebo bezpečnostnej služby a udržiava sa obojstranné rádiové spojenie a dohodnuté signály medzi každým vozidlom s dodávkou a sprievodnými vozidlami,

3. ak sa nemôže preprava ukončiť v jednom dni, vykonajú sa predbežné opatrenia na prenocovanie na schválenom mieste; počas nočných zastávok sa vozidlo zaparkuje v uzamknutej a stráženej budove alebo objekte,

4. vopred sa naplánuje náhradná prepravná trasa tak, že rozhodnutie o zmene prepravnej trasy sa môže realizovať stručným oznámením,

b) železničná preprava

1. na prepravu sa použije osobitný nákladný vlak,

2. prepravný vozeň je zabezpečovaný Policajným zborom; držiteľ povolenia musí zabezpečiť potrebný počet samostatných osobných vozňov pre potreby Policajného zboru,

c) lodná preprava

1. dodávka sa umiestni v bezpečnom oddiele lode alebo v prepravnom kontajneri, ktorý sa uzavrie na zámok a zapečatí alebo zaplombuje,

d) letecká preprava

1. preprava sa uskutoční špeciálnym letom,

2. do doby vzletu a po pristátí lietadla až do začatia následnej prepravy jadrového materiálu musí byť zabezpečená fyzická ochrana.

(5) Počet osôb zabezpečujúcich fyzickú ochranu pri preprave rádioaktívnych materiálov bezpečnostnej kategórie I. a II. musí byť dostatočný na zabezpečenie nepretržitého dozoru nad dodávkou a okamžitej reakcie na narušenie počas celej doby prepravy.

(6) Preprava rádioaktívneho materiálu, ktorý nespadá do bezpečnostných kategórií I. až III. podľa prílohy č. 2 a vyžaduje povolenie podľa zákona, sa zabezpečuje postupmi obozretného riadenia, ktoré predstavujú primerané opatrenia na ochranu rádioaktívneho materiálu pred stratou, krádežou alebo neoprávneným zásahom počas prepravy. Medzi tieto opatrenia patrí najmä

- a) prevzatie zodpovednosti za bezpečné uchovávanie rádioaktívneho materiálu počas celej doby, kým je rádioaktívny materiál pod kontrolou osôb zúčastňujúcich sa na preprave,
 - b) zabezpečenie zásielok počas prepravy v uzamknutých dopravných prostriedkoch alebo skladovacích priestoroch,
 - c) použitie sledovacích systémov,
 - d) použitie uzavretých vozidiel,
 - e) zákaz ponechania zásielky bez dozoru počas celej doby prepravy,
 - f) zabezpečenie efektívnej komunikácie medzi všetkými relevantnými osobami a subjektmi,
 - g) základné školenie o fyzickej ochrane pre všetky osoby zúčastňujúce sa na preprave,
 - h) vypracovanie a dodržiavanie písomných pokynov,
 - i) výmena informácií o bezpečnostných opatreniach medzi držiteľom povolenia na prepravu, prevádzkovateľmi, odosielateľmi, osobami vykonávajúcimi prepravu, príjemcami a príslušnými orgánmi s dôrazom na ochranu informácií o preprave rádioaktívneho materiálu.
- (7) Plán zabezpečenia fyzickej ochrany pre prepravu rádioaktívneho materiálu podľa odseku 6 obsahuje najmä opis plnenia požiadaviek stanovených týmito odsekmi.

ŠIESTA ČASŤ

SCHVÁLENIE TYPU PREPRavnÉHO OBALOVÉHO SÚBORU

§ 10

Schválenie typu prepravného obalového súboru

(1) K žiadosti o schválenie typu prepravného obalového súboru podľa § 15 ods. 4 zákona sa priloží dokumentácia, ktorá obsahuje

- a) identifikačné údaje žiadateľa o schválenie typu prepravného obalového súboru podľa § 6 ods. 1 zákona,
- b) identifikáciu prepravného obalového súboru,
- c) podrobný opis predpokladaného rádioaktívneho obsahu s osobitným upozornením na jeho fyzikálnu a chemickú formu a povahu žiarenia,

- d) podrobné konštrukčné údaje vrátane kompletných technických výkresov, zoznamu materiálov a výrobných postupov,
 - e) protokoly o vykonaných skúškach a ich výsledkoch, výsledky výpočtov alebo iné dôkazy, že typ prepravného obalového súboru spĺňa zodpovedajúce požiadavky podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾
 - f) navrhované prevádzkové inštrukcie a pokyny na používanie a údržbu prepravného obalového súboru,
 - g) opatrenia potrebné na zabezpečenie rozptylu tepla zo zásielky pre uvažované spôsoby prepravy a typy dopravného prostriedku alebo prepravného kontajnera, ak bude prepravovaný rádioaktívny materiál vyvíjať teplo,
 - h) dokumentáciu systému manažérstva kvality pre prepravný obalový súbor,
 - i) program riadenia starnutia prepravného obalového súboru, ktorý preukazuje, že konštrukčné a bezpečnostné funkcie obalového súboru budú zachované počas celej doby jeho životnosti,
 - j) návrh postupu vyradenia prepravného obalového súboru z používania, ak je vzhľadom na jeho typ a spôsob používania potrebný.
- (2) Žiadateľ o schválenie typu prepravného obalového súboru predloží príslušnú dokumentáciu úradu na posúdenie spôsobilosti prepravného obalového súboru na plánovanú prepravu, ak sa žiadosť týka prepravného obalového súboru
- a) ktorý je určený na použitie po dlhodobom skladovaní,
 - b) ktorý bol skladovaný alebo nepoužívaný dlhšie ako päť rokov, alebo
 - c) ktorého typ bol schválený podľa skorších technických požiadaviek a jeho ďalšie používanie je podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí¹⁾ v platnom znení, prípustné.
- (3) Posúdením podľa odseku 2 žiadateľ preukáže, že technický stav prepravného obalového súboru, jeho dokumentácia, vykonaná údržba, kontroly a skúšky umožňujú jeho bezpečné použitie na plánovanú prepravu. Posúdenie zahŕňa aj vyhodnotenie rozdielov medzi aktuálne platnými požiadavkami, dokumentáciou a technickým stavom prepravného obalového súboru, ak sú tieto rozdiely významné pre bezpečnosť prepravy.
- (4) Posúdenie podľa odseku 2 sa vykoná v rozsahu primeranom typu prepravného obalového súboru, spôsobu jeho používania, dobe a podmienkam skladovania alebo nepoužívania a jeho významu pre bezpečnosť.
- (5) Posúdenie podľa odseku 2 sa nemusí predložiť ako samostatný dokument, ak je jeho obsah preukázateľne zahrnutý v bezpečnostnom rozbere, programe riadenia starnutia, zázname z periodickej kontroly, zázname zo skúšky alebo v inom dokumente predloženom podľa tejto vyhlášky.
- (6) Ak sa má použiť typ prepravného obalového súboru B(U), B(M) alebo C, treba k žiadosti podľa odseku 1 pripojiť aj
- a) špecifikáciu konštrukčného materiálu tlakovej nádoby obalového súboru,

- b) spôsob odberu vzoriek a skúšok, ktoré sa majú vykonať, ak je zásielka navrhovaná na maximálny prevádzkový tlak, ktorý prevyšuje pretlak 100 kPa,
- c) bezpečnostnú analýzu každého predpokladu vzťahujúceho sa na charakteristiky paliva, ak je rádioaktívnym obsahom vyhoreté jadrové palivo,
- d) reprodukovateľné zobrazenie vzhľadu zásielky, ktoré nie je väčšie ako 21 cm × 30 cm,
- e) dokumentáciu vzoru ťažko rozptýliteľného rádioaktívneho materiálu, ak sa bude v tomto obalovom súbore prepravovať,
- f) bezpečnostný rozbor vypracovaný v štruktúre podľa prílohy č. 3.

(7) Ak sa má použiť typ obalového súboru B(M), treba k žiadosti podľa odseku 1 pripojiť okrem údajov podľa odsekov 1 a 6 aj

- a) zoznam špecifických požiadaviek na zásielky typu B(U) ustanovených podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾ ktorým zásielka nevyhovuje,
- b) zoznam navrhovaných dodatočných prevádzkových kontrol, ktoré sa majú vykonať počas prepravy a ktoré táto vyhláška nepožaduje, ale ktoré sú potrebné na zaistenie bezpečnosti zásielky alebo na kompenzovanie nedostatkov uvedených v písmene a),
- c) vyhlásenie vzťahujúce sa na akékoľvek obmedzenia na druh dopravy a na osobitné postupy pri nakládke, doprave, vykládke a manipulácii,
- d) údaje o teplote, slnečnom ožiarení a ďalších vonkajších podmienkach očakávaných počas prepravy, s ktorými sa uvažovalo pri spracovaní dokumentácie typu zásielky.

(8) Žiadateľ o schválenie typu prepravného obalového súboru predkladá spolu so žiadosťou podľa § 15 ods. 4 zákona metodiku vypracovania programu riadenia starnutia prepravných obalových súborov a program riadenia starnutia prepravného obalového súboru, ktorý je predmetom žiadosti.

(9) Metodika podľa odseku 8 obsahuje pravidlá na identifikáciu, hodnotenie, monitorovanie a riadenie mechanizmov starnutia prepravných obalových súborov počas ich životnosti v rozsahu potrebnom na zachovanie ich bezpečnostných funkcií.

(10) Požiadavky na metodiku vypracovania programu riadenia starnutia a na program riadenia starnutia prepravného obalového súboru sú uvedené v prílohe č. 1. Program riadenia starnutia prepravného obalového súboru podľa prílohy č. 1 nadväzuje na prevádzku, údržbu, kontroly, skúšky, opravy, zmeny a vedenie bezpečnostnej dokumentácie prepravného obalového súboru.

(11) Pri vypracovaní a vykonávaní programu riadenia starnutia prepravného obalového súboru možno uplatniť odstupňovaný prístup zohľadňujúci typ prepravného obalového súboru, jeho bezpečnostný význam, spôsob a frekvenciu používania, predpokladanú dobu používania a vplyv mechanizmov starnutia na jeho bezpečnostné funkcie.

(12) Žiadateľ o schválenie typu prepravného obalového súboru zabezpečí, aby program riadenia starnutia prepravného obalového súboru obsahoval spôsob pravidelného hodnotenia účinnosti opatrení riadenia starnutia.

(13) Žiadateľ o schválenie typu prepravného obalového súboru zabezpečí v rámci systému manažérstva vytvorenie, vedenie a priebežnú aktualizáciu záznamov potrebných na hodnotenie starnutia prepravného obalového súboru.

(14) Požiadavky na postupy vykonávania procesu riadenia starnutia prepravného obalového súboru a požiadavky na program riadenia starnutia komponentov prepravného obalového súboru sú uvedené v prílohe č. 1.

(15) Dokumentáciu systému manažérstva kvality pre prepravný obalový súbor tvorí

a) plán kvality vybraných zariadení a požiadavky na kvalitu vybraných zariadení vypracované podľa osobitného predpisu,⁵⁾ ak je prepravný obalový súbor vybraným zariadením,

b) pre prepravný obalový súbor, ktorý nie je vybraným zariadením

1. požiadavky na kontrolu, údržbu a opravy,

2. návod na obsluhu a bezpečné používanie.

(16) Ak bol typ prepravného obalového súboru schválený príslušným orgánom iného štátu, úrad môže na základe žiadosti validovať certifikát schválenia typu za podmienok podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾ K žiadosti sa priloží kópia certifikátu schválenia typu vydaného príslušným orgánom krajiny pôvodu spolu s dokumentáciou podľa odseku 1 v rozsahu potrebnom na posúdenie súladu typu s požiadavkami tejto vyhlášky a podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

SIEDMA ČASŤ PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 11

Prechodné ustanovenia

(1) Na dokumentáciu v konaniach začatých pred nadobudnutím účinnosti tejto vyhlášky sa vzťahujú požiadavky na dokumentáciu podľa predpisov účinných do 30. júna 2027. Prepravy rádioaktívnych materiálov, na ktoré bolo vydané povolenie pred nadobudnutím účinnosti tejto vyhlášky, sa uskutočnia podľa predpisov účinných do 30. júna 2027.

(2) Prepravné obalové súbory, ktorých typ bol schválený podľa skorších technických požiadaviek a ich ďalšie používanie je podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí¹⁾ v platnom znení prípustné, môžu byť používané len za podmienky, že držiteľ rozhodnutia o schválení typu prepravného obalového súboru alebo jeho právny nástupca preukáže do 36 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky súlad s požiadavkami na riadenie starnutia podľa tejto vyhlášky. Po uplynutí tejto lehoty sa taký prepravný obalový súbor nesmie použiť na prepravu.

⁵⁾ Vyhláška Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky č. 431/2011 Z. z. o systéme manažérstva kvality v znení neskorších predpisov.

(3) Rozhodnutia o schválení typu prepravného obalového súboru vydané podľa doterajších predpisov zostávajú v platnosti do uplynutia doby ich platnosti, ak nie je v odseku 2 ustanovené inak.

§ 12

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky č. 57/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách pri preprave rádioaktívnych materiálov v znení vyhlášky č. 105/2016 Z. z.

§ 13

Táto vyhláška bola prijatá v súlade s právne záväzným aktom Európskej únie v oblasti technických predpisov.⁶⁾

§ 14

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januára 2028.

⁶⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2015/1535/EÚ zo dňa 9. 9. 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (kodifikované znenie Ú. v. EÚ L 241, 17. 9. 2015) v platnom znení.

POŽIADAVKY NA RIADENIE STARNUTIA PREPRAVNÝCH OBALOVÝCH SÚBOROV

I. časť: Požiadavky na proces riadenia starnutia

1. Metodický návod k riadeniu starnutia prepravného obalového súboru obsahuje:
 - a) vymedzenie pojmov použitých v oblasti riadenia starnutia,
 - b) popis procesu riadenia starnutia prepravného obalového súboru,
 - c) organizačné zabezpečenie tvorby programu riadenia starnutia komponentov prepravného obalového súboru so stanovením zodpovednosti,
 - d) zoznam prepravných obalových súborov zahrnutých do programu riadenia starnutia a zdôvodnenie ich zaradenia do zoznamu,
 - e) stratégiu a dokumentáciu programu riadenia starnutia prepravných obalových súborov podľa ich špecifických využití,
 - f) štruktúru programu riadenia starnutia prepravného obalového súboru so špecifikáciou nasledujúcich všeobecných atribútov programu riadenia starnutia
 1. rozsah programu riadenia starnutia komponentov prepravného obalového súboru,
 2. preventívne opatrenia na minimalizáciu a kontrolu účinkov starnutia,
 3. detekcia účinkov starnutia,
 4. monitorovanie a identifikácia trendov účinkov starnutia na komponenty prepravného obalového súboru,
 5. zmierňovanie účinkov starnutia komponentov prepravného obalového súboru,
 6. akceptačné kritériá,
 7. nápravné opatrenia,
 8. spätná väzba z prevádzkových skúseností,
 9. riadenie kvality,
 - g) proces implementácie programu riadenia starnutia prepravných obalových súborov, vrátane procesu na identifikáciu relevantných účinkov starnutia a mechanizmov degradácie pre každý komponent a stanovenie programov na riadenie identifikovaných účinkov starnutia a mechanizmov degradácie,

- h) pravidiel pravidelnej previerky systému riadenia starnutia prepravného obalového súboru a aktualizácie programu riadenia starnutia,
 - i) pravidiel posudzovania transportovateľnosti prepravného obalového súboru po skladovaní vrátane vstupnej kontroly pred skladovaním, monitorovania počas skladovania a predprepravnej kontroly po skladovaní,
 - j) pravidiel vykonávania analýzy rozdielov voči aktuálne uplatniteľným technickým požiadavkám, zmenám bezpečnostných štandardov, technickému poznaniu a prevádzkovým skúsenostiam,
 - k) pravidiel vedenia individuálnych záznamov prepravného obalového súboru počas celej doby jeho životnosti.
2. Pre každý prepravný obalový súbor zahrnutý do programu riadenia starnutia sa vedie individuálny záznam, ktorý obsahuje najmä jednoznačnú identifikáciu prepravného obalového súboru, údaje o výrobe, zmenách a opravách, čísla schválení a certifikátov, záznamy o použití a skladovaní, výsledky vstupných, periodických a predprepravných kontrol, výsledky skúšok, záznamy o údržbe, nezhodách, nápravných opatreniach a počet uskutočnených preprav.
3. Pri prepravnom obalovom súbore určenom na opakované použitie alebo na prepravu po skladovaní sa v programov riadenia starnutia zohľadňujú podmienky používania, skladovania, údržby a predpokladaná doba životnosti prepravného obalového súboru; hodnotenie zahŕňa aj vplyv skladovania na bezpečnostné funkcie prepravného obalového súboru a na jeho rádioaktívny obsah, ak je to relevantné.
4. Pri prepravnom obalovom súbore určenom na prepravu po skladovaní programov riadenia starnutia obsahuje postup potvrdenia transportovateľnosti pred prepravou po skladovaní vrátane rozsahu kontroly, skúšok, hodnotenia výsledkov a kritérií prijateľnosti.
5. Úrad môže v rámci výkonu dozoru vyžadovať predloženie databázy riadenia starnutia prepravných obalových súborov, individuálneho záznamu prepravného obalového súboru, výsledkov previerok programov riadenia starnutia, výsledkov analýzy rozdielov a dokladov o vykonaných kontrolách, skúškach, údržbe a nápravných opatreniach.

II. časť: Požiadavky na program riadenia starnutia

1. Žiadateľ o schválenie typu prepravného obalového súboru na prepravu rádioaktívnych materiálov spolu so žiadosťou o schválenie typu prepravného obalového súboru podľa § 15 ods. 4 zákona predkladá úradu aj program riadenia starnutia relevantný pre dané prepravné obalové súbory a spracovaný podľa metodického návodu podľa časti I tejto prílohy.
2. V programe riadenia starnutia je detailne zdôvodnený prístup k riadeniu starnutia daného prepravného obalového súboru, resp. jeho bezpečnostne významných komponentov.

3. V programoch riadenia starnutia sú detailne vysvetlené všeobecné atribúty programov riadenia starnutia uvedené a špecifikované v metodickom návode k vypracovaniu programov riadenia starnutia.

4. Program riadenia starnutia prepravného obalového súboru vypracovaný podľa všeobecných požiadaviek musí obsahovať

a) zoznam komponentov prepravného obalového súboru a zaradenie bezpečnostne významných komponentov do bezpečnostných tried na základe plnených bezpečnostných funkcií a významnosti súvisiacej s jadrovou bezpečnosťou,

b) stanovenie rozsahu komponentov prepravného obalového súboru podliehajúcich procesu riadenia starnutia,

c) materiálové charakteristiky bezpečnostne významných komponentov prepravného obalového súboru,

d) špecifikáciu fyzikálnych podmienok použitia a skladovania prepravného obalového súboru,

e) zoznam potenciálnych degradačných mechanizmov komponentov prepravného obalového súboru počas celej jeho životnosti,

f) špecifikáciu výberu zaznamenávaných údajov charakterizujúcich degradačné mechanizmy komponentov prepravného obalového súboru, údajov identifikujúcich stav životnosti prepravného obalového súboru, proces ich sledovania a vyhodnotenia,

g) kritériá prijateľnosti, aktuálne a požadované bezpečnostné rezervy prepravného obalového súboru,

h) možnosti zmiernenia následkov procesu starnutia prepravného obalového súboru,

i) postup a rozsah monitorovania, kontrol, skúšok a údržby bezpečnostne významných komponentov prepravného obalového súboru počas celej doby životnosti prepravného obalového súboru,

j) postup vedenia individuálneho záznamu prepravného obalového súboru a spôsob prenosu údajov z tohto záznamu do databázy riadenia starnutia prepravného obalového súboru,

k) postup analýzy rozdielov a posúdenia transportovateľnosti prepravného obalového súboru po skladovaní, ak je prepravný obalový súbor určený na prepravu po skladovaní alebo bol skladovaný alebo nepoužívaný dlhšie ako päť rokov,

l) rozdelenie zodpovedností medzi projektantom, výrobcom, vlastníkom, používateľom, odosielateľom, organizáciou vykonávajúcou údržbu a organizáciou zodpovednou za skladovanie prepravného obalového súboru, ak ide o odlišné osoby.

5. Program riadenia starnutia sa pravidelne preveruje a aktualizuje na základe výsledkov kontrol, skúšok, údržby, opráv, prevádzkových skúseností, zmien predpisov, zmien bezpečnostných štandardov agentúry a nových poznatkov o degradačných mechanizmoch.

6. Ak výsledok kontroly, skúšky, údržby alebo analýzy rozdielov preukáže nesplnenie kritérií prijateľnosti, prepravný obalový súbor sa nesmie použiť na prepravu, kým nie sú vykonané a zdokumentované nápravné opatrenia a nie je preukázané obnovenie jeho bezpečnostných funkcií.

7. Pri zmene vlastníka alebo používateľa prepravného obalového súboru sa zabezpečí odovzdanie údajov potrebných na pokračovanie riadenia starnutia a údržby prepravného obalového súboru vrátane individuálneho záznamu prepravného obalového súboru, platných prevádzkových inštrukcií, údržbových postupov a výsledkov poslednej previerky programu riadenia starnutia.

Vysvetlivky k diagramom nižšie:

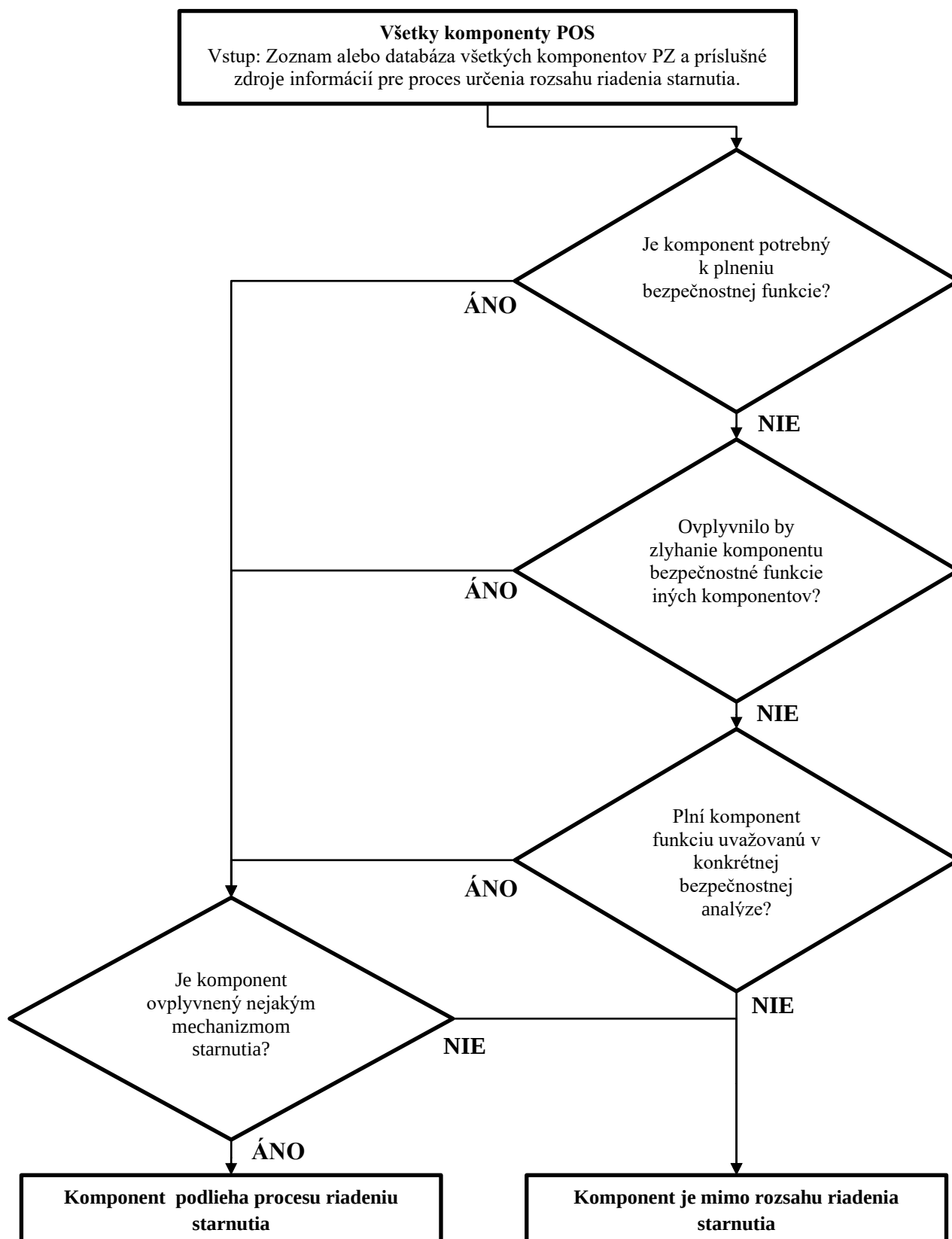
PRS znamená program riadenia starnutia

POS znamená prepravný obalový súbor

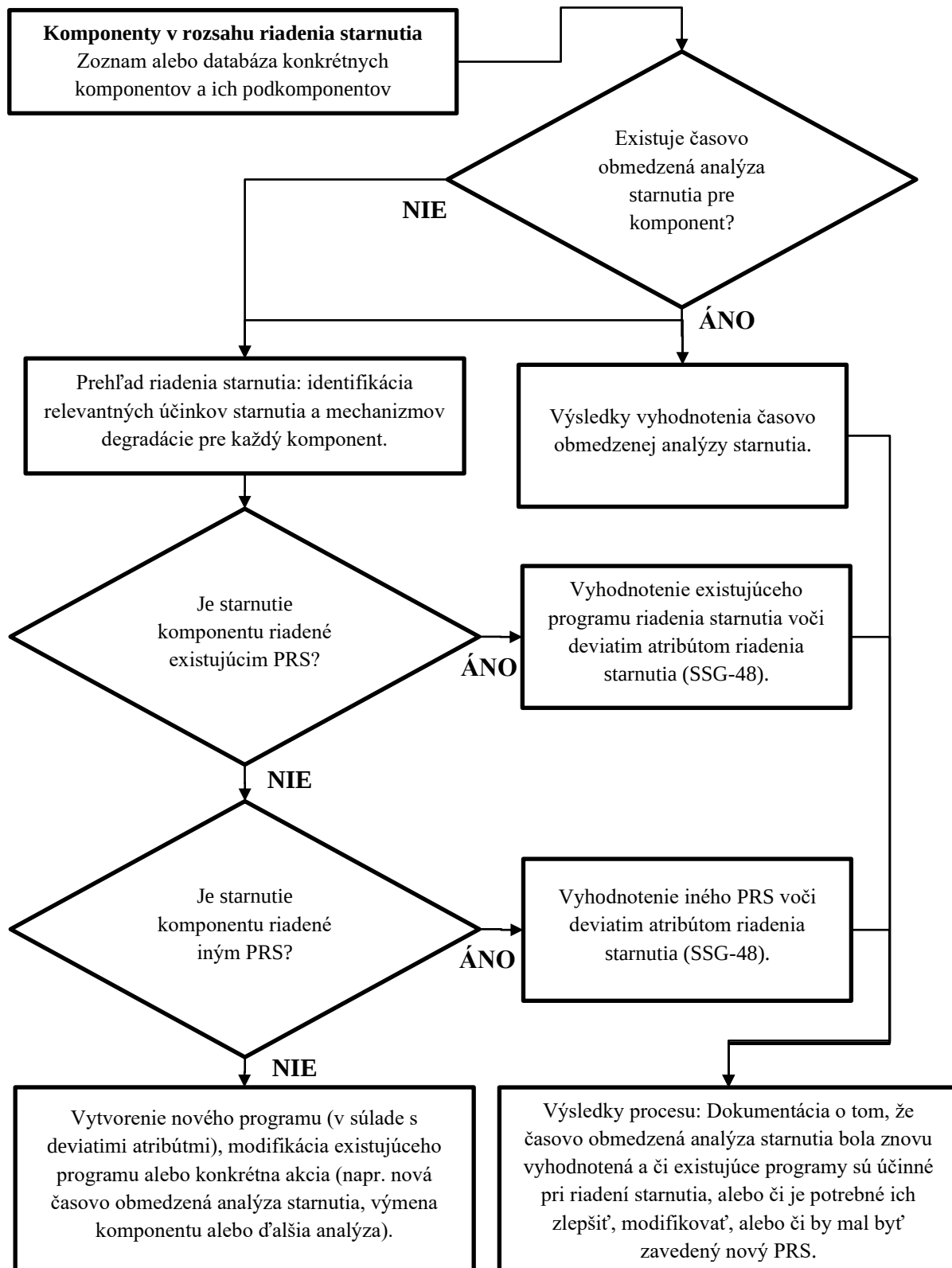
PZ znamená Policajný zbor

SSG 48 znamená Specific Safety Guide č. 48 vydaný Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu so sídlom vo Viedni.

Obr. 1 Stanovenie rozsahu riadenia starnutia



Obr. 2 Proces na identifikáciu programov na riadenie starnutia komponentov



Príloha č. 2

k vyhláške č. .../2027 Z. z.

**KATEGORIZÁCIA RÁDIOAKTÍVNEHO MATERIÁLU NA ÚČELY FYZICKEJ
OCHRANY**

Tabuľka č. 1 – Kategorizácia rádioaktívneho materiálu

Materiál	Druh	Kategória I.	Kategória II.	Kategória III. ^{c)}
Plutónium ^{a)}	neožiarené ^{b)}	2 kg a viac	menej ako 2 kg, ale viac ako 500 g	500 g alebo menej, ale viac ako 15 g
Urán ²³⁵ U	neožiarené ^{b)} , obohatené na 20 % ²³⁵ U a viac	5 kg a viac	menej ako 5 kg, ale viac ako 1 kg	1 kg alebo menej, ale viac ako 15 g
	neožiarené ^{b)} , obohatené na 10 % až menej ako 20 % ²³⁵ U	—	10 kg a viac	menej ako 10 kg, ale viac ako 1 kg
	neožiarené ^{b)} , obohatené nad prírodný, ale menej ako 10 % ²³⁵ U	—	—	10 kg a viac
Urán ²³³ U	neožiarené ^{b)}	2 kg a viac	menej ako 2 kg, ale viac ako 500 g	500 g alebo menej, ale viac ako 15 g
Ožiarené jadrové palivo		^{d)e)}	Ochudobnený alebo prírodný urán, tórium alebo nízko obohatené palivo (menej ako 10 % štiepneho obsahu) ^{d)e)}	—
Rádioaktívne odpady		Zaraďujú sa do I., II. alebo III. kategórie ako ostatné jadrové materiály. Na zaradenie do kategórie sa berie do úvahy najmä aktivita rádioaktívnych odpadov, ich množstvo, možnosť neoprávnených činností s rádioaktívnymi odpadmi alebo vykonania sabotáže a ďalšie vlastnosti, ktoré môžu vyvolať ohrozenie životného prostredia, zdravia, majetku a života ľudí.		

Vysvetlivky:

- a) Plutónium okrem plutónia s izotopickou koncentráciou prevyšujúcou 80 % plutónia ^{238}Pu .
- b) Jadrový materiál neožiarený v jadrovom reaktore alebo jadrový materiál ožiarený v jadrovom reaktore, u ktorého je vo vzdialenosti 1 m bez tienenia dávkový príkon rovný alebo nižší ako $1 \text{ Gy} \cdot \text{h}^{-1}$.
- c) Množstvá nespádajúce do III. kategórie a prírodný urán, ochudobnený urán a tórium musia byť zabezpečené minimálne v súlade so zásadami obozretného riadenia.
- d) Vyhoreté jadrové palivo sa počas prepravy mimo lokalitu jadrového zariadenia považuje za jadrový materiál I. kategórie.
- e) Iné jadrové palivo, ktoré s ohľadom na pôvodný obsah štiepneho materiálu bolo zaradené pred ožiarovaním do I. alebo II. kategórie, môže byť zaradené do kategórie zníženej o 1 stupeň v prípade, že dávkový príkon z tohto paliva je vo vzdialenosti 1 m bez tienenia vyšší ako $1 \text{ Gy} \cdot \text{h}^{-1}$.

**OSNOVA BEZPEČNOSTNÉHO ROZBORU PRE OBALOVÉ SÚBORY TYPU B(U),
B(M) A C**

Bezpečnostný rozbor podľa § 10 ods. 6 písm. f) sa vypracuje v tejto štruktúre:

1. Všeobecný opis

- a) opis obalového súboru vrátane celkových rozmerov, hmotnosti, konštrukčných materiálov a konštrukčného riešenia,
- b) opis rádioaktívneho obsahu vrátane fyzikálnej a chemickej formy, maximálnej aktivity, tepelného výkonu a rádionuklidového zloženia,
- c) prehľadné výkresy a schémy obalového súboru s vyznačením bezpečnostne významných komponentov,
- d) opis prevádzkových podmienok a predpokladaných spôsobov prepravy.

2. Štruktúrálly rozbor

- a) opis konštrukčných materiálov a ich mechanických vlastností,
- b) preukázanie mechanickej odolnosti obalového súboru pri normálnych podmienkach prepravy podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾
- c) preukázanie mechanickej odolnosti obalového súboru pri havarijných podmienkach prepravy podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí,¹⁾
- d) výsledky mechanických výpočtov alebo skúšok a porovnanie s akceptačnými kritériami.

3. Tepelný rozbor

- a) tepelné vlastnosti konštrukčných materiálov,
- b) výpočet teplotného poľa obalového súboru pri normálnych podmienkach prepravy,
- c) výpočet teplotného poľa obalového súboru pri havarijných podmienkach prepravy vrátane požiarnej skúšky,
- d) posúdenie vplyvu tepelných podmienok na bezpečnostné funkcie obalového súboru.

4. Rozbor zachovania tesnosti kontajnementového systému

- a) opis kontajnementového systému a jeho komponentov,
- b) preukázanie zachovania tesnosti pri normálnych podmienkach prepravy,
- c) preukázanie zachovania tesnosti pri havarijných podmienkach prepravy,
- d) stanovenie maximálnej prípustnej miery úniku a metódy jeho overenia.

5. Rozbor tienenia

- a) opis tieniaceho systému a materiálov,
- b) výpočet dávkového príkonu na povrchu obalového súboru a v predpísaných vzdialenostiach pri normálnych podmienkach prepravy,
- c) výpočet dávkového príkonu pri havarijných podmienkach prepravy,
- d) porovnanie vypočítaných hodnôt s limitmi podľa § 6 ods. 3 a hodnôt podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí.¹⁾

6. Rozbor kritickej bezpečnosti

- a) táto kapitola sa spracuje pre obalové súbory obsahujúce štiepny materiál,
- b) opis uvažovaných konfigurácií vrátane izolovanej zásielky a poľa zásielok,
- c) výpočet efektívneho multiplikačného koeficientu pri normálnych a havarijných podmienkach prepravy,
- d) preukázanie dodržania podmienok kritickej bezpečnosti s dostatočnou bezpečnostnou rezervou,
- e) popis a účinnosť absorbátorov neutrónov, ak sú súčasťou zásielky.

7. Prevádzkové postupy

- a) postupy prípravy obalového súboru na prepravu vrátane plnenia, uzatvárania a kontroly tesnosti,
- b) postupy pre manipuláciu a skladovanie,
- c) postupy pre príjem a vykladanie zásielky.

8. Program údržby a riadenia starnutia

- a) plán periodických kontrol a údržby obalového súboru s uvedením intervalov a rozsahu,
- b) akceptačné kritériá pre výsledky periodických kontrol,
- c) odkaz na program riadenia starnutia podľa prílohy č. 1 tejto vyhlášky,
- d) postup potvrdenia transportovateľnosti po skladovaní, ak je obalový súbor určený na prepravu po skladovaní alebo bol skladovaný alebo nepoužívaný dlhšie ako päť rokov,
- e) požiadavky na vedenie individuálneho záznamu obalového súboru a na prenos údajov z údržby, kontrol, skúšok a opráv do programu riadenia starnutia.

9. Dokumentácia systému manažérstva kvality pre prepravný obalový súbor

- a) opis dokumentácie systému manažérstva kvality pre návrh, výrobu, skúšanie a prevádzku prepravného obalového súboru,
- b) sledovateľnosť materiálov, komponentov a výrobných procesov,
- c) dokumentácia a záznamy.

10. Zhrnutie a závery

- a) súhrnné vyhodnotenie splnenia požiadaviek ustanovených podľa predpisov o preprave nebezpečných vecí¹⁾ a tejto vyhlášky,
- b) identifikácia prípadných obmedzení použitia obalového súboru.